

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

14. Quod homo possit per naturam liberi arbitrij esse perfectus, & non peccare si velit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Vt sponte attractam veniam solvendo reatum,
Sponte sua in vires proprias natura rediret.

Carm. de in
2. r. 1.

ET hoc vocabant Ad iustitiam regredi natu-
ralem, quæ peccati scilicet labe temerata
fuerat. Hic si respiciat, inquit autor qq. veteris ac novi testamenti, ad naturalem regressus iustitiam recipiens fidem Christi erit Filius Dei. Vbi per iustitiam illam naturalem nihil intelligit aliud, nisi naturalem illam innocentiam naturæque integritatem, in qua ipse sicut & primus Adam sine peccato natus fuerat. Exponit hunc sensum alibi luculentius, ubi dicit: *Selet asseruari à plurimis, quia per fidem instauratus est homo, ita ut ad pristinum redditus status. Hoc omne acciperet quod inter initia Adam fuerat consecutus. Quam sententiam plurimorum & ipse sequitur hoc addito corollario, quod fides integritati primi hominis aliquid adiciat prærogativa: Videamus, inquit inferius, si hæc instauratio nihil ultra doni habeat divini, quam fuerat con-*

Ant. qq. vet. Test. p. 2. q. 41.

p. 1. q. 123.

Ibid.

A securus Adam. Quæ quidem non eo casu intelligenda sunt quasi solo peccati reatu aliquid vigoris aut virium ad operandam iustitiam natura perdidisset, quas ejusdem remissione recuperaret: sed illo dumtaxat quod sola peccati deletionem, præsertim si nulla adhuc peccandi consuetudo hæssisset, natura quæ vires omnes etiam sub peccato retinuerat cum pristina sua emergeret integritate & puritate. Pelagianorum enim doctrina constans fuit quam & supra suis locis huc profecti sumus, peccatum non potuisse humanam delimitare vel mutare naturam: Atque ad id ad operandam iustitiam liberum arbitrium & post peccata tam pleni in eis, quam fuit ante peccata. Ne non sit existimandum remissionem aliquid pristini vigoris contulisse naturæ, sed tantum vindictæ reatum ac sollicitudinem abstrulisse.

Pelag. lib. h. nat. & grat. lib. 1. c. 19. Jul. lib. 1. cap. 1. Jul. 13.

Vires ad superandas malas consuetudines & impetus passionum.

CAPVT XIII.

QUOD si quam peccandi consuetudinem longo usu natura contraxisset & illam putant quibuscumque radicibus quæcumque vetustate roboratam præeunte instructione legis qua sciatur quid faciendum sit, sola voluntatis mutatione posse submoveri juxta sententiam, cujusdam corum definitivam; per facile potest voluntas voluntate mutari. Hinc Pelagius in Commentarium Epistolæ Divi Pauli: *Cum viderint eas (uxores) in melius commutatas, cognoscant omnes per Dei legem ita consuetudine inverteatam potuisse mutari. Sed multo arrogantius in Epistola ad Demetriadem: Nam si etiam illi qui longo peccandi usu bonum quodammodo obstruere nature instaurari per penitentiam possunt (obtinendo videlicet peccati veniam) & mutata voluntate vivendi consuetudinem consuetudine extinguere, quanto magis tu potes illa superare &c. Ex quo fit*

Lib. de prof. iust. c. 6.

In c. 7. 1. ad Corinib. n. 17.

Circa mediâ

A ut consequenter omnes omnino passiones ac motus propter quos maxime violentia mala consuetudinis molesta esse solet, solo liberi arbitrij nutu coerceri posse decernerent. Cuius (fortitudinis) lacerti, artulianus, in contem. imperf. cont. per dol. rum & per Gentiles & per Christianos agi. duo cl. x. verunt. Qua de causa motibus carnalis concupiscentiæ quæ omnium cupiditatum rapidissima est v. ribus voluntatis tradit obfisti. Et ibid. f. 105 vol. pratis illius excessum intra concessos fines animi potestare posse retineri. Ex hac superba præsumptione fluxit procax illa & mordax insultatio qua propter inculcatam gratiæ necessitatem contra cupiditatis illius impetus, Augustinus in mentiri dicit, tantas esse libidinis vires ut eam ratio regere ac frangere non possit. Ipsi enim & omnium Pelagianorum brevis, fixa & generalis de toto hoc genere est sententia; Sufficit homo ingenio sibi motibus dare leges.

Lib. 1. c. 121.

Lib. 5. cont. Jul. c. 16.

Lib. 3. cont. Jul. c. ult.

Lib. 5. cont. Jul. c. ult.

Quod homo possit per naturam liberi arbitrij esse perfectus & non peccare si velit.

CAPVT XIV.

QUIBUS fundamentis nixi, ulterius docent, hominem in hac mortali vita ad perfectam iustitiam posse pervenire si velit. Quæ Pelagianorum sententia diversis modis sed in eandem impietatem conspirantibus exprimi solet.

A Nam aliquando ut hoc significant clamant ut Augustinus ait; *Perfectio nobis virtutis à nobis est, aliquando dicunt: Non solum ad faciendam verum etiam ad perficiendam mandata divina per liberum arbitrium humanam sufficere naturam. Aliquando simpliciter, hominem hic perfici. Ali-*

Lib. 2. cont. Jul. c. 8.

Aug. Epist. 95.

Lib. 2. cont. Jul. c. 8.

quando cum Deo quodammodo disputantes: **A** *Epist. 95.* Tu, inquit, a nos fecisti homines iustos autem *Serm. 36.* ipsi nos fecimus. Quod hac superba phrasi bre- *de verb. Ap. 1.* viter dicunt: *Si velo iustum sum: b In potestate* *Domin. c. 3.* habeo iustum esse. Quam exponens Augustinus *Serm. 11.* quodam loco: *c Tu vestro more, ait, qui de vestro* *de verb. Ap. 1.* descendit errore non agnosco gratiam nisi in dimissio- *a. 2. & de* *Spirit. &* *lit. c. 8.* ne peccatorum, ut iam de cetero homo seipsum fa- *b Hom. 44.* bricet iustum. Nam iustum esse apud Pelagianos, idem est, quod sine omni peccato vivere. *c. 9.* *c. 10. 2 oper* Augustinus: Pelagianus dicitur: *u. os in hac vita* *imperf. cont.* *ideo esse vel fuisse, qui sine ullo peccato vixerunt. At-* *Tit. f. 450.* *Lib. 4. ad* *Bonif. c. 11.* que hinc est quod ubitius hanc haerem in- *Tit. de ge-* *st. Pelag.* *c. 6.* ferre fatagens dicere solent, sicut Pelagio in Synodo Paletina obiectum fuit: Possit hominem si velit, esse sine peccato. Quod non ita intelligentum est quali tantummodo vellent hominem aliquo tempore ita mundum fieri ut omni prorsus peccato careat. Hoc enim sapè contingere quando per baptismi vel penitentiae gratiam omnia peccata remittuntur, non est dubium, sed hoc est quod persuadere moluntur, ita hominem virtutum omnium exercitatione posse proficere ad iustitiae perfectionem ut omnia Dei mandata implendo sine *Epist. 89. ad* *illo peccato, ut Augustinus exprimit, vivat: vel* *Tit. 1. 2.* *cont.* *Tit. c. 8.* *De gest. Pe-* *lag. c. 6.* ut alibi: *vitam sine ullo peccato perfectam ducat.* Vnde Pelagius sententiam sibi obiectam repetens, ait: *Possit quidem hominem sine peccato esse, & Dei mandata custodire: si velit dixerit.* Pro ipsdem habens, *esse sine peccato, & Dei mandata custodire.* Verissimè namque sine omni peccato vivere dicendus est, qui omnia Dei mandata custodit. Hinc Hilarius Augustino quaestione Pelagianorum proponens velut unam *Epist. Hilari-* *apud Aug. 88.* dumtaxat profert: *Possit hominem esse sine peccato, & mandata Dei facile custodire si velit; & velut unam dumtaxat eandemque persequitur Aug-* *Epist. 89.* *gustinus.* Quod sane quia nemo prestare potest, nisi virtutum omnium perfectionem assecutus fuerit, hinc Pelagius accusatus quod hominem sine peccato esse posse diceret, sententiam suam veluti damnans coram hominibus: *Anathema, inquit, sit, qui dicit, absque adiutorio Dei posse hominem ad perfectum omnium venire virtutum. Satis quippe intelligebat, ad illam iustitiae perfectionem, quae sine peccato agitur, omnium virtutum perfectionem esse necessariam. Quamobrem & Sanctus Hieronymus cum Pelagianis disputans perfectum esse, & omnes habere virtutes sine discrimine usurpat. Atque hac de causa illa quoque sententia Celestij damnabilis iudiciis Paletinis visa est; unumquemque hominem omnes virtutes posse habere & gratias: non solum quod auferrent, ut ibi dicitur, gratiarum diversitatem, sed maxime propter assertam unicuique iustitiae perfectionem. Quam similibus verbis Pelagius Demetriadem docuerat: *Exemplo suo invicem sibi ostendunt, omnia, (id est, omnes virtutes) in omnibus esse posse, quae vel omnia in omnia Lib. de gest. mibus, vel singula in singulis inveniantur. Eadem Pelag. c. 14. b Ibid. c. 14. a Omnes habere virtutes; b Ad perfectionem omnium venire virtutis esse, vel fabricare se iustum; Habere**

*plenam perfectamque iustitiam; f Implere iustitiam; d Lib. 2. op. g mandata Dei custodire; h seipsum sanare; i se ipsum iustificare. Et quod omnium frequentissimum est; k esse, seu vivere sine peccato. Et nihil aliud significant nisi hominem ad perfectionem venire iustitiae quae tunc perficitur sine dubio, cum omnium divinorum mandatorum impletione ita vivitur, ut peccando nihil committatur iniustum. Quod ne cui fortassis incredibile videretur, in praesententi- m h Lib. de nat. quasi probaturus addebat Celestius: *Quoniam grat. c. 23 plus facimus quam in lege & Evangelio iusti m est. i Ibid. c. 31. Hoc est exponente Augustino: *Quoniam per-* *petua servatur a plerisque; virginitas, quae praecipua non est, cum ad non peccandum praecipua implere sufficiat. k Lib. de ge-* *Quali ille qui virginitatem servaverit non sit Pelag. de* *praecipua, omnia etiam praecipua servaverit. nat. & grat. Hinc & Pelagius: *Domine virgo amplius statuit de perf. iust.* *facere quam praecipuum est, ostendit minus sibi praeci-* *ptum esse quam potuerit. passim* *Lib. de gestu* *Pelag. c. 13.* **B** *Atque porro, quibus rem tantam impleri posse volunt, sunt illud unicum si velit, hoc est Epist. ad Demet. ut Augustinus, si voluntas adfit, non potentia, Epist. 88. & inquam, sed actus: hoc enim voluntas passim 89. lib. de gestu Pelag. apud antiquos & maxime August. denotat. Et c. 6. & alii quavis verissimè sit tunc omnem omnino im- bi passim. pleri iustitiam cum tanta voluntas adest, quanta Lib. de nat. sufficit ad implenda mandata, quod fit ut idem & grat. c. 23 Augustinus docet, cum vade perfectus, quae volue- Lib. de grat. rimus: interest tamen unde ista voluntas habea- & lib. arb. tur. Pelagiani enim, tantum praesumunt de c. 15. libero humanae voluntatis arbitrio ut ad non peccan- Aug. lib. 2. dum, sive ad habendam illam validam perfe- de pe. emerit. ctamque mandata custodiendi voluntatem, & remiss. nec adiuvandos nos divinitus opinentur, semel ipsi c. 22. naturae nostrae concessa liberae voluntatis arbitrio. Vnde cum dicerent hominem vivere posse sine peccato & mandata Dei custodire, ludiosè omitebant gratiam qua voluntas illa datur ac roboratur, sed tantummodo si velit, tan- Lib. de gestu quam hoc in sola potestate esset hominis per Pelag. c. 35. liberum arbitrium: Hoc quippe, ut notat Au- Ibid. c. 30. gustinus, arguebatur sensisse Pelagius in Synodo Paletina, dicens si velit, ut videlicet, tacita, pro qua vehementissime pugnabatur divina gratia, nec nominato Deo iuvante, resisteret sola infelix, & seipsum decipiens humana superbia.* **C** *Ex quo facile est intelligere, quid per natura- Lib. 2. retra- turam Pelagius intellexerit quando hominis cit. c. 42. naturam contra Dei gratiam qua iustificatur impius quanta potuit argumentatione defendit. De passim v. lib. de diceret, per naturam esse iustitiam. Itemque grat. & lib. Non peccandi possibilitatem in natura necessitate esse arb. c. 13. & postam. Intelligebat enim ipsam liberi arbitrij alibi. potentiam naturalem, cuius subsidio fieret, ut Lib. de nat. homo semper non peccare posset, atque etiam & grat. c. 51. re ipsa non peccaret si tantum vellet: vellet autem quando eumque videretur: *Habet posse, Ibid. c. 55. inquit Augustinus, per naturale subsidium, scilicet potentiae liberi arbitrij, habere velle per liberum arbitrium, quid quavis baptismi Sacramen- Pelag. lib. 3. tum? Quam doctrinam ex professo tradit Pe- de lib. arb. lagius in opere suo postremo quod pro liberi apud Aug. arbitrij defensione conscripsit: *Nos, inquit, lib. de gratia Christ. c. 4. scio tria ista distinguimus, & certum velut in ordinem digesta******

g. lib. 2. op. impref. c. 1. Lib. de gest. Pelag. c. 1. ult. Ibid. c. 6. & passim alibi. h Lib. de nat. & grat. c. 23. i Ibid. c. 31. & Epist. 1. ad Valent. & passim. k Lib. de gestu Pelag. de nat. & grat. de perf. iust. passim. Lib. de gestu Pelag. c. 13. Epist. ad Demet. Epist. 88. & 89. lib. de gestu Pelag. c. 6. & alii bi passim. Lib. de nat. & grat. c. 23. Lib. de grat. & lib. arb. c. 15. Aug. lib. 2. de pe. emerit. & remiss. c. 22. Lib. 2. retra- cit. c. 42. v. lib. de grat. & lib. arb. c. 13. & alibi. Lib. de nat. & grat. c. 51. Ibid. c. 55. Pelag. lib. 3. de lib. arb. apud Aug. lib. de gratia Christ. c. 4. digesta

digesta paritur. Primo loco posse (scilicet esse sine peccato) statimus, secundo velle, tercio esse. Posse in natura, velle in arbitrio, esse in effectu locamus. Vtrum illud, id est posse, ad Deum proprie pertinet, qui illud creatura sua contulit: duo vero reliqua, hoc est, velle & esse, ad hominem referenda sunt quia de arbitrij fonte descendunt. Quid clarius? Et paulo inferius: Potest itaque illud unum (posse scilicet) esse, etiamsi duo ista (velle & esse) non fuerint; ista vero sine illo esse non possunt. Itaque liberum mihi est, nec voluntatem bonam habere nec actionem, nullo autem modo possum non habere ipsam possibilitatem boni: inest mihi enim nisi noluerit, nec enim sui aliquando in hoc natura recipit, natura, inquam, hæc est enim illa à Deo accepta non peccandi possibilitas, de qua subiicit conformiter paulo post: Cum dicimus hominem posse esse sine peccato, confessione possibilitatis accepta laudamus Deum, qui nobis hoc posse largitus est (largiendo scilicet naturam) nec est ibi ulla laudandi hominis occasio; ubi solus Dei causa tractatur. Non enim de velle, nec de esse, (quæ videlicet hominis sunt) sed tantummodo de eo quod potest esse dicitur. In quibus Pelagianis mysterijs intelligendis ne quis adhuc fortasse caligaret, sic senium eorum breviter Augustinus expressit. Cum tria constituat (Pelagius) atque distinguat, quibus divina mandata dicit impleri, possibilitatem, voluntatem & actionem; possibilitatem scilicet qua potest homo esse iustus, (hoc est non peccare) voluntatem qua vult esse iustus, actionem qua iustus est. Non enim primum, id est, possibilitatem datam constituitur à creatore natura, nec esse in nostra potestate, sed eam nos habere etiam si nolimus; duo vero reliqua, id est, voluntatem & actionem nostra esse asserit atque ita nobis tribuit, ut non nisi à nobis esse contentat. Vnde ad varietatem locutionis pertinet, non ad aliquam sententiæ varietatem vel intelligentiæ subtilitatem quod aliquando naturam adiungitur liberum arbitrium: Non est hoc quidem parum adversus illam falsam defensionem tanquam sibi sufficientis natura, & potestatis liberi arbitrij. Aliquando solum liberum arbitrium, sive libertas arbitrij exprimitur; posse esse hominem mundo corde testatus est &c. sed gratia Dei non sola arbitrij libertate.

Aliquando sola voluntas: Ita illi voluntas divinitus non adiuta non sufficit. Aliquando sub distinctione natura vel voluntas: Non tamen distinguuntur (caritas) in cordibus nostris, vel natura vel voluntatis opibus, qua sunt in nobis. His enim omnibus idem insinuat; nisi forte hac differentia, quod nomine natura significetur potestas bene vivendi seu non peccandi nullo modo communicari per gratiam Dei; nomine liberi arbitrij determinatum principium ratione cuius illa potestas competat; nomine voluntatis ipse actus potestatis. Vnde alibi clarius indicare volens Augustinus, non habere naturam hominis juxta Pelagium hanc bene vivendi potestatem nisi propter liberum arbitrium naturaliter insitum, pressius & accuratius hoc modo loquitur: Vtrumque iam habebat (scilicet voluntatis arbitrium quod Pelagius assererat) in natura, aliud in doctrina. Et clarius: quæ Dei gratia neque natura est cum libero arbitrio. Item

que in Epistolis: Non est igitur gratia Dei (ut Pelagiani delirabant) in natura liberi arbitrij. Et paulo post: Qui putant gratiam Dei esse naturam liberi arbitrij cum qua nascimur. Sed omnium luculentissime sententiam ininimicorum gratiæ Dei exprimit quando Pelagium dixisse dicit: Quod possibilitatem non peccandi natura nostra cum condiderit accepit: quoniam condita est cum libero arbitrio. Quod sæpius repetitur Epistola ducentesima quinquagesima secunda ad Iohannem Episcopum. Et de Celestio: dixit hoc, quod videlicet persuaderet tantam nos habere per naturam liberi arbitrij non peccandi possibilitatem, ut &c. Imo claris verbis ipse met Celestius, non peccandi possibilitatem & arbitrij libertatem pro ipsam se habere declarat. Testimonia scripturam inquit, quæ de divinis ponenda sunt his, qui arbitrij libertatem vel non peccandi possibilitatem imperite existimant se scripturam autoritate posse deolvere. Quoniam igitur hæc liberi arbitrij naturalis potentia ad naturam hominis pertinet, dicente ad Iulianam viduam Augustino: in eodem libro (Pelagij) invenit aliquid, si potestis, ubi excepta natura excepto quod ad eandem naturam pertinet arbitrij voluntatis &c. tale Dei adiutorium constituitur (Pelagius) quale constituitur ille qui dixit &c. Hinc fluxit quod aliquando dicit Augustinus nihil aliud Pelagianos ad non peccandum requirere nisi quod homines nati sumus. Cum enim ut supra diximus, Pelagianos putare retulisset, gratiam Dei esse naturam liberi arbitrij cum qua nascimur, continuo contradicendo subiicit: Non enim hoc oramus pro infidelibus, ut fiat eorum natura, id est, ut homines sint. Et lib. de gestis Pelagij ubi sæpius dixerat Pelagij gratiam esse naturam cum libero arbitrio, eandem vocat gratiam quam homines creati sumus. Quod plenius exponit alibi: Tantum enim dicunt valentem (naturam humanam) ut suis viribus in origine sua creationis accepit, possit per liberum arbitrium domare &c. Et quia ad mentis rationalis naturam ac Dei imaginem liberi arbitrij dignitas pertinet, hinc eandem Pelagianorum sententiam referens: Nam & hoc, inquit, Pelagiani ausi sunt dicere gratiam esse naturam in qua sic creati sumus, ut habeamus mentem rationalem quam intelligere valeamus, facti ad imaginem Dei, ut dominemur piscibus maris & volucribus cæli, & omnibus pecoribus qua reptant super terram.

Hæc igitur causa est cur illam bene vivendi & non peccandi potestatem nullis peccatis amitti posse statuunt, cum neque liberum voluntatis arbitrium atque imago Dei ex mente rationali deleri queat, neque potestas volendi, seu voluntatis, qua sola juxta Pelagianos negotium illud agitur & peragitur, ex libero voluntatis arbitrio possit amitti. Fortissimè hoc agit Pelagius apud Augustinum libro de natura & gratia per multa capita, ubi dicit nulla adimere voluntas potest, quod inseparabiliter insitum probatur esse natura. Ipsa, autem, non peccandi possibilitas non tamen arbitrij potestate quam in natura necessitate est, hoc est, ita necessario naturam inest, ut nulla arbitrij potestate etiam si velit amitti possit. Et in opere suo postremo quod

Tbid.

c. 62.

c. 63.

c. 64.

Lib. de gestis Pelag.

Ibid. c. 31.

Epist. 107. ad Valen.

Lib. de gestis Pelag. c. 11.

Ibid. c. 11.

Lib. de gestis Pelag. c. 11.

Epist. 119.

Epist. 107. ad Valen.

c. 10.

Epist. 95. ad Innocent.

Lib. de gestis Pelag. c. 13.

Lib. de nat. & grat. c. 45.

c. 50.

c. 51.

Pelag. lib. 3. de lib. arb. apud Aug. lib. de gratia Christi c. 4.

quod supra adduximus: Nullo modo possum non habere possibilitatem boni, inquit mihi etiam si noluerio, nec otium sui aliquando in hoc natura recipi. Audis naturam non recipere in hoc otium sui? Et quamvis tam aperta confessione hanc inamissibilem non peccandi potestatem non astrueret, ex principijs tamen Pelagianis jam superius declaratis apertissime sequitur. Nam & liberum arbitrium pertinere docent ad naturam hominis ac rationem imaginis Dei; & potesta-

tem utriusque partis hoc est eligendi boni & mali, ad naturam liberi arbitrij; & naturam hominis nullis peccatis posse vitari atque debilitari: & siquid forte malæ consuetudinis inoleverit sola voluntate posse superari. Quæ omnia & in superioribus late deducta sunt & aperte consciunt inseparabilem inamissibilemque bene perfectæque vivendi esse potestatem.

Tollunt orationem fidelium pro obtinendâ tentationum victoria & peccatorum venia.

CAPVT XV.

IN hac igitur præsumptuosa superbaque Pelagianorum sententia tria dogmata à Christiana religione remotissima comprehenduntur. Primum est, omnes omnino tentationes quantumlibet vehementes sive carnis, sive mundi, sive dæmonis, sive ignorantia, sive concupiscentia, eadem liberi arbitrij potestate posse superari. Hoc enim ad vivendum sine omni peccato necessarium est. Quem sensum profertens Augustinus docere novam istam hæresim dicit; Cavenda futuris vincendisque peccatis, omnibus que peccati virtute superandis sine ullo deinceps adiutorio gratia Dei naturali possibilitate humanam sufficere voluntatem. Vbi cavenda significat peccata ignorantia; & per vincenda concupiscentia. Vnde utrumque improbens: Si enim, inquit, possibilitas naturalis per liberam arbitrium & ad cognoscendum quemodo vivere debeat, & ad bene vivendum sufficit sibi, ergo Christi gratia mortuus est.

Alterum est ex priore confectaneum, non esse rogandum Deum ne nos inducat in tentationem: hoc enim esse humanæ potestatis. Consideret ergo Sanctus tua, inquit Patres Concilij Carthaginensis ad Innocentium Papam, & pastoralibus nobis comparatus visceribus, quam sit peius in exitiale ovibus Christi, quod istorum sacrilegas disputationes necessario sequitur ut nec orare debeamus, ne intremus in tentationem &c. Rationem subijcit: Si enim possibilitate natura & arbitrio voluntatis in potestate sunt constituta, quis non ea videt à Domino inaniter peti & fallaciter orari, cum orando poscuntur que natura nostra iam ita condita sufficientibus viribus obtinentur? Quam cæcitate vel stoliditate eis exprobrat Augustinus: Nec imperf. cont. donum Dei poscitis, inquit, ne intremus in tentationem, hoc est, ne peccetis: in vestra enim virtute confiditis & vos in psalmo notatos esse atque damnatos, vel non videris cæci, vel stolidi non doletis. Deplorat hanc pestilentissimam eorum arrogantiam cum la-

nostra posita potestate possibilitate natura, ut hoc inaniter impetrandum orationibus arbitremur. Vnde cum Urbanus Siccensis Episcopus Romæ cum quodam tali assentiente confingeret, eumque Dominicæ orationis pondere urgeret, quare, si in nostra esset positum potestate, omnes peccatorum tentationes solis voluntatis viribus superare, Deo diceretur, ne nos inferas in tentationem? Rogamus, inquit adversarius, ne nos inferas in tentationem: ne aliquid mali patiamur quod non benius in potestate: ne ruam de equo & ne frangam pedem, ne latro me interficiat, & quid eiusmodi hæc enim, inquit, non habere in potestate: nam vincere tentationes peccatorum meorum, si volo, & possum, nec Dei adiutorio possum. Videntur autem ad hunc arrogantia gradum non initio profuisse, sed paulatim profecisse. Idcirco enim Augustinus Epistola nonagesima citata dixit: Hoc eorum sacrilegas disputationes necessitate sequi ut nec orare debeamus ne intremus in tentationem. Nempe quia nondum hoc tunc aperte profitebantur. Vnde ad Anathasium apertius hoc declarans non quia

audent, inquit, hoc aperte dicere, sed eorum sententiam velint nolint hoc utique sequitur. Postea tamen audaciores vel impudentiores facti etiam sermone professi sunt, quod corde sentiebant, & ex sententia sua religatum esse cernebant.

Tertium dogma, quod illa perfectionis doctrina consequitur, est, non esse itidem rogandum Deum pro peccatorum remissione, nam quamvis peccata, si qua voluntatis libertas commississet, à Deo dimittenda fateantur, eo tamen perfectionis pervenire posse statuunt, ut hoc nihil opus sit amplius dici. Quæ impietas, ait Augustinus, contradicit etiam orationibus nostris, concedens quidem ut dicamus, dimitte nobis debita nostra &c. & hoc ita concedens ut afferat hominem in hoc corruptibil corpore quod aggravat animam posse suis viribus ad tantam iustitiam pervenire ut neque hoc illi si dicere necessarium, dimitte nobis debita nostra. Vnde insultabat Augustino Iulianus, quod in populo, & cum populo Dei peccatis timeret. Cui Sanctus Doctor: Nec insultetis hinc nobis, inde quispe estis hæretici quia hæc displicent vobis. Ipsi verò, quia istam orationis formulam Apollolis à Christo traditam negare non poterant novis excogitatisque tergiversationibus superbiam suam palliabant. Dicebant enim

K

Epist. 94.

Lib. de nat. & grat. c. 40.

Apud Aug. Epist. 90.

Lib. 1. oper. imperf. cont. Anl. f. 107.

Cap. 17.

Epist. 94.

Refert Aug. in fragmenio post serm. de temp. Tom 10. ex Aug. y. p. Ab. Tom 2.

Epist. 144.

Epist. 94.

Lib. 3. cont. Anl. c. 21.